

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas) paskatino Privalomos sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto planavimo ir vykdymo ypatumai, dėl kurių metų pabaigoje pagal atskirus PSDF biudžeto straipsnius susidaro arba lėšų perteklius (teigiamas skirtumas tarp patvirtintų lėšų ir faktiniams mokėjimams reikiamų lėšų), arba jų deficitas (neigiamas skirtumas tarp patvirtintų lėšų ir faktiniams mokėjimams reikiamų lėšų).

Susidaręs lėšų perteklius kitais metais yra perkeliamas į PSDF biudžeto rezervą. Tokios lėšos (kasinių lėšų ekonomija) yra vienas iš šio rezervo susidarymo šaltinių.

Jeigu metų gale susidaro PSDF biudžeto lėšų deficitas, tuomet susidaro mokėjimų kreditoriams vėlavimai, nes galimybės pervesti jiems lėšų viršijant patvirtintą atitinkamos biudžeto eilutės planą nėra numatyta.

Projekto tikslas – užtikrinti efektyvesnį ir racionalesnį, visuomenės (pacientų) interesus atitinkantį PSDF biudžeto lėšų naudojimą ir valdymą, numatant galimybę esant tam tikroms sąlygoms einamaisiais biudžetinėiais metais padengti įsipareigojimus kreditoriams, viršijant atitinkamam išlaidų straipsniui nurodytuoju įstatymu numatytą šio biudžeto lėšų sumą, tačiau bendroms pervestoms PSDF biudžeto lėšoms nevirsijant bendros PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme numatytos išlaidų sumos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius – Sveikatos apsaugos ministerija. Įstatymo projektą parengė Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK).

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami įstatymo projekte aptarti klausimai:

Dabartiniame galiojančiame Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 14 straipsnyje nėra nustatyta, kaip PSDF biudžeto išlaidos pagal atitinkamą išlaidų straipsnį viršijant PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme numatytą tų metų lėšų sumą galėtų būti padengiamos. Tik Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad kasos apyvartos lėšos gali būti naudojamos kasos pajamų laikinam trūkumui padengti ir turi būti gražintos ne vėliau kaip iki biudžetinių metų pabaigos. Visgi praktikoje susidaro situacijų, kai pagal vieną biudžeto eilutę susidaro lėšų perteklius, o kitą – deficitas ir jie negali būti išlyginti tais pačiais biudžetinėiais metais.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Projektu siūloma nustatyti, kad tuo atveju, jei vykdant PSDF biudžetą jo išlaidos pagal atitinkamą išlaidų straipsnį viršija PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme numatytą tų metų lėšų sumą ir dėl to negali būti laiku įvykdyti šio fondo įsipareigojimai kreditoriams, tuomet mokėjimai šio biudžeto lėšomis gali būti atliekami viršijant atitinkamam išlaidų straipsniui nurodytuoju įstatymu numatytą šio biudžeto lėšų sumą, tačiau bendros pervestos PSDF biudžeto lėšos negali viršyti bendros PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme numatytos išlaidų sumos, išskyrus atvejį kai panaudojamos viršplaninės einamųjų metų pajamos (Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 15 straipsnio 4 dalis). Taigi, pagal vieną PSDF biudžeto išlaidų eilutę susidaręs lėšų perteklius galės būti panaudojamas lėšų trūkumui pagal kitą PSDF biudžeto išlaidų eilutę padengti, o

tai reiškia, kad šis lėšų trūkumas gali būti padengtas dar tais pačiais biudžetiniais metais ir nepersikelti į kitus metus bei nebebūtų vėluojančių mokėjimų kreditoriams.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tókių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokie šios srities teisės aktai tebegalioja (pateikiamas šių aktų sąrašas) ir kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą:

Įstatymo projektas teikiamas kartu su Lietuvos Respublikos 2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymas parengtas laikantis Valstybės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti:

Nereikia.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Papildomų lėšų įstatymui įgyvendinti nereikės.

13. Įstatymų projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Specialistų vertinimų ir išvadų projekto rengimo metu negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas, įsipareigojimai kreditoriams

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.